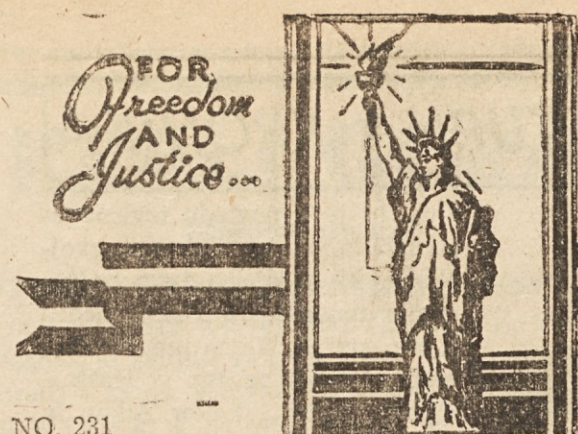

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, DECEMBER 2, 1965

STEV. LXIII — VOL. LXIII

Predsednik Johnson naj obišče Vietnam!

V okolici predsednika ZDA L. B. Johnsona preudarja jo možnost, smisel in vrednost predsednikovskega obiska v Vietnam tekom božičnih praznikov.

CLEVELAND, O. — Po pisanju časopisa Newsweek tehtajo predsednikovi svetovalci resno predlog, da naj bi predsednik L. B. Johnson obiskal Juž. Vietnam tekom božičnih praznikov. Za obisk naj bi govorili sledeči razlogi:

Obisk bi potrdil na najboljši prepričljiv način odločnost Združenih držav ostati v Vietnamu, dokler ne pride tam do zadovoljive rešitve sedanje vojne.

Obisk bo okreplil moralo ameriških čet tam (zaradi katere pa za sedaj ni še nobenih pritožb) in pokazal ameriški javnosti vso resnost boja proti Viet Kongu in Severnemu Vietnamu.

Predsednikov obisk bi pomenil veliko moralno podporo sedanjim vladam v Saigonu.

Če bi bil tak obisk združen z novo odločno ponudbo za končanje vojne potom razgovorov, bi jo utegnil Hanoi le sprejeti in popustiti v svoji trdovratni borbi.

Nasprotniki takega predsednikovega potovanja v Južni Vietnam ne zavračajo toliko gornje razloge, kot opozarjajo, da predsednikovo zdravje ni dovolj trdno za tako naporno pot, da bi bilo na takem potovanju kljub vsem naporom skoraj nemogoče zadostno poskrbeti za predsednikovo varnost, da bi trpel predsednikov ugled, če bi v času njegovega obiska utrpela ameriške čete v kakem boju težje izgube ali pa, če bi kmalu po njegovem obisku padla saigonska vlada.

Odločitev o predlogu še ni padla, utegne pa v veliki meri zavisteti od javnega mnenja o sedanjih predsednikovih politikah v Vietnamu. Ne smemo pozabiti, da vojna v Vietnamu javnost bolj in bolj vznemirja.

Španija se bliža svobodi vere

MADRID, Šp. — V španski diktaturi se že dolgo časa borila dve struji, prva zagovarja versko svobodo, kot je v navadi v svobodnem svetu, druga pa se drži dosedanje zakonodaje, ki protestantom, Judom itd. ne daje pravice do osnovanja verskih občin, do cerkvenih porok, krstov in pokopov itd.

Zakonodaja je resda v praksi že zgubila na veljavi, toda formalno še ni izbrisana. To bi pa rad dosegel sedanj španski zunanji minister in prejšnji španski poslanik pri Vatikanu Castiella. Sedaj kliče na pomoč sklepe sedanjega vatikanskega koncila in upa, da bo že do poletja pripravil vlado, da sklene nov zakon o verah, ki bo dal "drugovercem" iste pravice, kot jih imajo katoličani.

Vremenski
prerok
pravi:

Postopna pooblačitev z verjetnostjo dežja pozneje zvečer, toplejše. Najvišja temperatura 46.

Novi grobovi

August Mosnik
Po 10 letih boleznij je umrl v Oberlinu, Ohio, 65 let stari August Mosnik, ki je živel preje na 673 E. 152 St. Zena Caroline mu je umrla l. 1956, zapustil pa je otroke Eleanor Malinowski, Augusta (Calif.), Raymonda, Heleno Rettino, Jean DeNoewer, 11 vnukov in vnukinj, brate Rudolpha, Anthonyja in George-a, sestre Anno Strahota in Mary Shoppel. Brata John in Frank sta umrla pred njim. Pokojni je bil rojen v starem kraju. Preje je bil zaposlen kot strojnik, sedaj je bil v pokopu. Pogreb bo iz Zeletovega pogreba, zavoda na E. 152 St. v soboto ob 8.15 zjutraj v cerkev Marije Vnebovzete, kjer bo ob devetih sv. maša, nato pa na Kalvarijo.

Subandrio se odmika od komunizma

DŽAKARTA, Indonez. — Indonezijski zunanji minister dr. Subandrio si je pridobil sloves, da ima velik vpliv na predsednika Sukarna in da bo menda celo njegov naslednik. Na drugi strani je mož očitno simpatiziral s komunisti in jim šel na roko ob vsaki priliki. Kot tak je bil tudi v Moskvi in Peipingu dobro zapisan. Dolžili so ga celo, da je bil zamešan v zadnji ponesrečeni revoluciji v Indoneziji. Čisto gotovo drži, da je Subandrio do sedaj molčal in se umikal javnosti. Sedaj pa je prvič javno napadel indonezijske komuniste.

Politični opazovalci mislijo, da je prišel do prepričanja, da mu ne kaže čakati, da bi zopet lahko postavil na komunistično kartico. Če je to res, potem si indonezijski komunisti ne bodo mogli tako hitro opomoči, kakor bi sami želeli in z njimi vred tudi Sukarno.

Med tem indonezijski generali čistijo svoje vrste. Na celi vrsti odločilnih mest v narodnih obrambi se pojavljajo novi obrabi, navadno taki, ki so se že prvo uro postavili po robu komunistični oktobrski zaroti.

— Središče ZDA v pogledu na prebivalstvo je bilo leta 1940 v Carlisle v Indiani.

Tovarne avtomobilov zanemarjajo varnost

Tako trdi dr. Nader v novi knjigi "Brez varnosti pri vsaki hitrosti".

WASHINGTON, D.C. — To očita znani advokat dr. Nader v svoji zadnji knjigi o avtomobilski industriji, pa deloma tudi gumarski in vsem tistim, ki dobavljajo svoje izdelke tovarnam za avtomobile. Dr. Nader je pravni svetovalec posebnemu senatnemu pododboru, ki preiskuje, kdo vse naj bo odgovoren za varnost na naših cestah. Ima torej na razpolago dosti gradiva, ki ga je obdelal v svoji knjigi.

Trdi, da je naša javnost napačno poučena in da radi tega valji vso odgovornost za prometne nesreče na šoferje. Po njegovem pa so za nesreče enako odgovorne tovarne avtomobilov, ker pri vsakoletnih novih modelih avtomobilov bolj gledajo na modo, udobnost, hitrost, konjske sile in seveda tudi na čim manjša stroškovna teža. Če bi pa tovarne postavile vprašanje varnosti na prvo mesto, bi imela dežela veliko manj prometnih nesreč.

Dr. Nader opisuje dalje, kako tovarne avtomobilov rabijo razna društva, odbore, komisije, kongrese in občne zbornice, da zagovarjajo interese podjetij, vprašanje varnosti pa najraje prezrejo ali pa postavijo na drugo mesto. Jezi se posebno na znani Predsednikov odbor za prometno varnost, ki ima svoj uradni sedež v Beli hiši. V resnici je pa čisto odvisen od interesov avtomobilске industrije in jih tudi dosledno zagovarja. Je torej navadna zasebna organizacija, akoravno se skriva za predsednikovo ime.

Dr. Naderjeva knjiga z naslovom "Brez varnosti pri vsaki hitrosti" bo gotovo sprožila hudo debato v naši javnosti, saj na Naderjevi strani stojijo tudi velike organizacije, ki jim ni za interese tistih, ki proizvajajo in prodajajo avtomobile in druga motorna vozila.

V vsaki sili je zdrava pamel dragocena stvar

LONDON, Ang. — Zambijski predsednik Kaunda je v hudi zadregi. Njegova dežela meji na jugu na Rodezijo, tam pa se politična zmeda lahko zasuje tako, da bo od tega, koliko zambijsko gospodarstvo obutno škodo. Med Zambijo in Rodezijo teče namreč reka Zambezi, na rodezijskem bregu reke so pa velike elektrarne. Te dajejo tok zambijskim tovarnam bakra, zambijski baker je pa hrbtnica angleške industrije. Zadnje čase se je dogodilo, da je bila dobava toka pretrgana, zambijska proizvodnja bakra pa ustavljena. To se lahko še velikokrat ponovi.

Ta nevarnost je nagnala Kaunda, da je začel misliti na tujo vojaško pomoč. Ima tri možnosti: lahko povabi na pomoč komunistične države, to bi pa Rodezijo še bolj razburilo in bi čisto gotovo ustavila dobavo toka; lahko pokliče na pomoč čete afriških republik, v tem slučaju pa zopet lahko ponorijo beli imigrantje v Rodezijo in sprožijo rasno državljansko vojno, ki bi Zambiji samo škodovala. Zato se je Kaunda odločil, da bo prosil angleško vlado, naj mu da nekaj čet na razpolago.

London ni odbil prošnje, toda stavl je pogoje: angleške čete ne smejo posegati na rodezijsko ozemlje, na zambijski zemlji pa razen angleških ne sme biti nobenih drugih čet. London upa, da bo rodezijska vlada razumela angleško obzirnost in pustila dobavo toka pri miru.

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asessmenta in druge kratke vesti. Dobiijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

RDEČI NE KAŽEJO NOBENE VOLJE ZA MIR V VIETNAMU

Državni tajnik Dean Rusk je včeraj v govoru pred konferenco o mednarodnem sodelovanju, ki razpravlja v Washingtonu, poudaril, da je izpolnitev ameriških obvez v Vietnamu glavni steber svetovnega miru. Izjavil je, da so Združene države vsak čas pripravljene preiti od boja k razgovorom, da pa "druga stran ne kaže za to nobene volje".

WASHINGTON, D.C. — Tu se končuje tridnevna konferenca Bele hiše o mednarodnem sodelovanju, ki se je udeležuje okoli 2.000 povablencev iz vse dežele. Včeraj je konferenci govoril državni tajnik Dean Rusk. Večji del govora je posvetil ameriški želji po miru v svetu in pri tem poudaril, da je izpolnitev ameriških obveznosti v Vietnamu glavni steber miru. Če bi Združene države ne šle pomagat branit neodvisnosti Južnega Vietnama, k čemur so se javno obvezale, bi se ne mogel nihče zanesti na njihovo obljubo, napadalci bi imeli prosto pot. Državni tajnik je izjavil, da so Združene države vsak čas voljne začeti razgovore o končanju sedanje vojne v Vietnamu, da pa rdečim ni do tega.

Združene države so v rednih stikih z "drugimi stranjo", je dejal državni tajnik in bi čutil takoj, če bi bilo rdečim do razgovorov o končanju vojne. Doslej takih znamenj ni bilo. Povedal je, da niso rdeči pokazali nobene volje za razgovore v letošnjem poletju, ko so Združene države za nekaj dni ustavile bombne napade na Severni Vietnam. Izrazil je upanje, da se bo rdeča Kitajska nekoč le priborila do spoznanja, da je mir tudi za njo boljši od vojne. Tedaj bo nastopila možnost trajnejšega in trdnjega miru v svetu.

Državni tajnik Rusk je zavr-

nil napade na Osrednjo obveščevalno službo (CIA), o kateri so nekateri udeleženci trdili, da vodi "svojo politiko" brez vednosti in soglasja odgovornih vodnikov dežele. Rusk je te trditve zanikal in pojasnil, da se v mednarodni politiki ne vrši boj samo na glavni cesti pred očmi sveta, ampak tudi po zavrtih, dvoriščih in drugih, javnemu pogledu odmaknjenih krajih. Tudi teh bojišč ne moremo popolnoma prepustiti nasprotniku.

Gen. De Gaulle udaril po ameriški politiki

PARIZ, Fr. — Predsednik republike gen. Charles M. De Gaulle je imel preko radia in televizije oster volivni govor, v katerem je poudaril svoje odločno nasprotovanje ameriški politiki tako v Evropi kot v Aziji, kjer je ameriški nastop proti komunistični osvajanosti v Vietnamu označil za "nesmiselno vojno".

Ne da bi imenoval Združene države je De Gaulle zavrnil ameriško "gospodstvo" nad zahodno zvezo in seveda udaril zopet po NATO, ki da lahko potegne Francijo proti njeni lastni volji v vojno. V 15 minut dolgem govoru je general trdo udaril po svojih nasprotnikih in političnih tekmečih, ki se potegujejo za zaupanje volivcev pri predsedniških volitvah prihodnje nedelje.

Od teh je posebno kandidat krščansko-demokratske stranke Jean Lecanuet DeGaullovo politiko ponovno ostro zavrnil v svojih volivnih govorih in nastopih. Trdijo, da so imeli ti nastopi, posebno oni na televiziji, velik uspeh in da utegne Lecanuet dobiti več milijonov glasov in skupno s socialistom Mitterandom in drugimi kandidati odtegniti De Gaullo absolutno večino. De Gaulle bo imel jutri, ob koncu volivnega boja še en kratek volivni govor preko radia in televizije.

Amerika ponudila Angliji atomske podmornice

WASHINGTON, D.C. — Obrambni tajnik McNamara naj bi bil ponudil Veliki Britaniji dobavo ameriških atomskih podmornic vrste Polaris. Ameriške podmornice naj bi stale Veliko Britanijo precej manj, kot pa doma grajene. Ameriške ladjedelnice imajo za ta posel vse potrebne skušnje, angleške pa bi jih morale šele pridobiti.

Iz Clevelanda in okolice

V Kaliforniji — Mrs. Mary Krall, ki je živila na 9423 Benham Avenue, odpotuje v nedeljo, 5. decembra, z letalom k svoji hčerki Mrs. Anni Yanchar v Santo Anno v Kaliforniji. Srečno pot!

Iz bolnišnice — Ga. Karolina Basa z 9202 Plymouth Avenue, Garfield Hts., se je vrnila po 5 tednih zdravljenja v St. Alexis bolnici domov in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Letna seja — Podr. št. 47 SZZ ima v nedeljo, 5. decembra, ob dveh popoldne glavno letno sejo v SDD na Prince Avenue.

Skupno sv. obhajilo — V nedeljo, 5. decembra, ima Oltarno društvo fare sv. Vida pri sv. maši ob osmih zjutraj skupno sv. obhajilo.

Mrs. L. B. Seltzer umrla — Sinoči je umrla v Lakewood bolnici 68 let stara Mrs. Louis B. Seltzer, žena glavnega urednika Cleveland Pressa in znana javna delavka v našem mestu. Z možem sta v letošnjem januarju praznovala zlato poroko.

Pijani vozniki za tri dni v ječo — Mestni župan R. S. Locher je včeraj izdal odredbo, da morajo vsi pijani vozniki avtomobilov, ki jih policija prime, za tri dni v ječo.

Zadnje vesti

DETROIT, Mich. — Predstavniki avtomobilске industrije odločno zanikavajo, da bi ta gledala v prvi vrsti na konjske sile motorjev in lepoto avtomobilov, pri tem pa zanemarljva načela za varno vožnjo, kot trdi v svoji torek izišli knjigi washingtonski odvetnik R. Nader.

HONG KONG. — Predsednik vlade rdeče Kitajske Ču-En-laj se je včeraj sestal z vodniki Severnega Vietnama k razgovoru o pomoči, ki jo naj daje Kitajska Severnemu Vietnamu v njegovem boju za razširitev in utrditev komunizma v Južnem Vietnamu.

SAIGON, J. Viet. — Po včeraj objavljenih podatkih so imele ameriške oborožene sile pretekli teden v bojih v Južnem Vietnamu skupno 40 mrtvih, 117 ranjenih in 5 pogrešanih. Južni Vietnam je imel v istem času 459 mrtvih, 861 ranjenih in 185 pogrešanih. Rdeči naj bi imeli po istem poročilu v istem tednu 1.539 mrtvih.

NEW DELHI, Ind. — Minister za prehrano je včeraj v parlamentu izjavil, da je huda suša, ki je zadela del dežele, vzrok resne nevarnosti za veliko pomanjkanje hrane in celo pitne vode. Edino velika pomoč iz Združenih držav more rešiti Indijo pred pravo lakoto.

CAPE KENNEDY, Fla. — Polet Gemini 7 je pripravljen in bo prelvidoma izveden v soboto, če ne pride v zadnjem trenutku do kake ovire.

Velika Britanija ima trenutno namen zgraditi štiri atomske podmornice in jih opremiti z Združenih državah kupljenimi Polaris raketami.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 231 Thursday, Dec. 2, 1965

Veliki naslovi niso velike novice

Med velike hibe ameriške politične stvarnosti moramo gotovo prištevati splošno željo po senzacijah. Ako ne do bimo senzacije že zjutraj, ko gremo komaj od doma, pa že nekaj ni prav. Časopisje pozna navade svojih bralcev in se jim klanja brez posebnega odpora. V svojih dnevnih poročilih spravlja na vidna mesta senzacije. Ako jih zmanjka, jih je pa treba narediti — z velikimi napisi, naslovi, črkami. Zato je že kar prišlo v navado, da je vse, kar je napisano pod naslovom z velikimi črkami, tudi važno. To je čisto navadna potuha komodnosti bralcev. Prebereš naslov, razumeš namen velikih črk, pa misliš, da že zadosti več o dogodku, ki je opisan, in o pomenu, ki naj ga ima ali pa tudi nima. Če bi ostalo samo pri komodnosti, človek ne bi rekel ničesar. Saj ima vsakdo pravico do nje, akoravno ni ravno hvale in posnemanja vredna človeška lastnost. Ima pa še hujše posledice, kar smo lahko ugotovili ravno zadnje dni.

Naše dnevno časopisje objavlja z neko posebno strastjo število o smrtnih žrtvah na vietnamskih frontah. Objavlja številke, ki ve o njih, da niso mogle biti tako hitro od danes do jutri kontrolirane. Kdo bo pa šel prve trenutke po končanih bojih prešteti mrlične in ranjence? Zato poveljniki objavljajo svoje številke navadno šele čez nekaj dni. Ker so "zastarele", se nihče ne meni zanje, čeprav so resnične.

Po tej poti smo zvedeli, da je bilo v znani hudi bitki v dolini la Drang v prvem tednu bojev na naši strani 240 smrtnih žrtev. To število je zagledalo v to številko in jo skušalo tolmačiti, kritizirati, opravičevati itd. po mili volji. Pri tem pa ni na primer nihče pomislil, da imamo samo na naših glavnih prometnih žilah tedensko povprečno 10-krat toliko žrtev, pa se nad tem nihče ne zgraža. Lahko je izračunati, da bi imele naše divizije v Vietnamu letno le okoli 12.000 do 13.000 izgub, ako bi se vsak teden vršile tako hude bitke, kot so se v dolini la Drang.

Število 240 padlih naših junakov je gotovo huda bolečina za nas vse; vsakdo med nami bi gotovo rajše videl, da bi jih bilo samo par odstotkov tega števila. Če pa že moramo tako plačevati obveze, ki jih imamo do Vietnamu, potem nam takih žrtev ni treba pretiravati in jih obešati na veliki zvon z velikimi napisi, z velikimi naslovi.

Da ostanemo kar pri bojih v dolini la Drang! Boji so bili krvavi in hudi, toda zmaga je bila na naši strani. Kdo bi se je ne veselil? Kdo ne bi z veseljem bral, kar je napisano z velikimi črkami. In vendar je to napačno, tako trdi sam glavni poveljnik naših oboroženih sil v Vietnamu general Westmoreland. V pogovorih s časnikarji na fronti jih je prosil, naj ne pretiravajo ne zmag, pa tudi ne zmanjšujejo porazov. V dolini la Drang smo res zmagali, toda kdo ve, koliko takih zmag bo še potrebnih, da pridemo do častnega miru. Časopisje pa je pelo zmagi v dolini la Drang tako hvalo, da je marsikateri bralec prišel na misel, še par takih zmag, pa bo vojne konec. Ničesar ni tako pogrešenega kot tak zaključek, je rekel gen. Westmoreland. Če kdo, bi bil gotovo on rad velik optimist, pa ga stvarnost sili, da na take vrste optimizem niti ne misli.

Na podoben način so običajno pretirana poročila o sovražnikovih izgubah. Praviloma jih sploh ni mogoče do gnati, kajti vietnamski partizani skušajo odnesti s seboj kolikor mogoče veliko število ubitih tovarišev, da jih lahko pošljejo družinam na pokop. Kar torej naše čete naštejejo mrtvih sovražnikovih trupel, je samo del sovražnikovih izgub. Pa vendar ni treba pretiravati tudi teh izgub. Zapelejo namreč v napačen optimizem. Kdor sliši o vietnamskih izgubah, se ga rada prime misel, da bodo komunisti vendarle morali kmalu spoznati, da si nakladajo prevelike žrtve v ljudskih življenjih za cilje, ki še vsi visijo v zraku. To je napačno. Rumena rasa ima čisto druge pojme o času, o prostoru, pa tudi o življenju in smrti. Ne ceni živega človeka tako, kot ga ceni bela rasa. Kdo med nami bi prišel na misel, da bi svoje življenje žrtvoval, da s svojim samomorom protestira proti nečemu, kar ni vredno človeške žrtve. V Aziji se to dogaja vsak dan, nihče se nad tem ne zgraža, nihče tega ne obžaluje, nihče tega ne obsoja. Za vietnamsko, kitajsko ali korejsko javnost ima število smrtnih žrtev čisto drugo vrednotenje kot pri nas. Ameriko bolj boli izguba 240 vojakov, kot boli desetkrat večja izguba na vietnamski strani pripadnike rumene rase. Zato je velik optimist, kdor misli, da bodo vietnamske komuniste prisilile velike izgube na bojiščih do pogajanj o premirju.

Nepotrebno razburjenje bo rodila tudi novica, da je naša vojna uprava povečala mrivašnico na našem vojaškem letališču v Saigonu. Število uslužbencev bo povečano od 17 na 25, postavljen bo pa tudi nov hladilnik, kamor bo lahko spravilih 200 trupel, da bodo čakala na prevoz na domača ameriška pokopališča. Sedanji hladilnik zadostuje menda le za 100 mrličev. Prvi vtis, ki ga napravi ta novica,

je kratek, pa napačen: Ako bo hladilnik za 100% večji, bo tudi vsak teden število padlih vojakov povprečno še enkrat toliko, kot jih je bilo do sedaj. To seveda ni res. Lahko se pripeti, da bodo boji tupatam tako hudi, da bo novi hladilnik popolnoma "zaseden", toda nihče med poveljniki ne računa, da bi to moralo biti vsak teden. Treba je dalje računati s težavami v prevozu padlih vojakov, saj jih je treba prepeljati na tisoče milj daleč v rodne kraje.

Vojskovanje v Vietnamu se ostri, na preskušnjo je postavljena tudi mera naše presoje. Presoja mora ostati hladna in uravnovešena. Če ne gre drugače, naj velike črke, številke, naslove in napise kar prezre. Ne bo od tega nobene škode.

Velike črke so v navadi tudi v poročilih o mednarodni politiki. Zanje poskrbijo praviloma politično šibke vlade. Med nje spadajo na primer koalicijske vlade v Grčiji, Angliji, Nemčiji, diktature v Latinski Ameriki, "demokracije" v afriškem in arabskem svetu itd. Vse te vlade si morajo pogosto pomagati iz zadrege s pomočjo "velikih dogodkov". Na te dogodke naj bo opozorjena domača javnost, da se zmoti z njimi in pozabi na lastno vladno z njimi težavami. Tuje časopisje navadno ne pozna ozadja takih napihnenih novic in jih slepo prenaša. Da Amerika ni izjema, nam vsak dan pričajo jutranje izdaje naših dnevnikov. Komaj par jih je med njimi, ki razumejo, kako je treba rabiti črke in številke.

Na drugi strani so velike črke in številke že zgubile na ugledu in vplivu, javnost jih smatra za nekaj vsakdanjega. V tem pogledu so pa prikrajsane res velike novice; ker jih ni mogoče potisniti v ospredje z nobenim tehničnim tiskarskim čudežem, ostanejo neopažene, dokler ne začuti mo njihovih posledic, ki niso ravno zmeraj prijetne.

BESEDA IZ NARODA

Iz BARAGOVE DEŽELE

Marquette, Mich. - Rim - Pariz. — Ta sestavek pišem na zrakoplovu iz Evrope v Ameriko, dne 29. novembra. Zadnjo sredo je msgr. Zdryd v Rimu dobil prve izvode italijanske knjige (nad 300 strani) Baragovega življenja, ki ga je spisal pisatelj Bea. Se isti dan je dobil knjigo načelnik vatikanskega ministrstva kardinal Cioognani, ki se je zanimal za Baragovo proglašenje blaženim še, ko je bil apostolski delegat v Washingtonu. Takrat je tudi obiskal Baragov grob v Marquetteu. Drugi dan je telefoniral msgr. Zdrydu še za eno knjigo, ki jo je v petek poklonil sv. očetu.

V uradu za kanonizacijske zadeve so mi rekli, da bo ta knjiga lahko pospešila proces, ker ne bo treba čakati na prevod. Italijanska je poleg francoščine in latinščine jezik za uradovanje v svetniških procesih. Knjiga ima štiri uvode ali predgovore, ki so jih napisali kardinal Cioognani, ljubljanski nadškof dr. J. Pogačnik, marquetteški škof Noa (ki je Baragov naslednik) in pisatelj Bea sam.

Ko sem prelistal knjigo, sem opazil, da je Bea porabljal za Baragovo življenje tudi vire iz arhivov Kongregacije Propagande fide. Rektor zavoda Propaganda fide msgr. Jezernik je zbral in preštudiral te dokumente in jih prefotografiral. Fotografije kopije ima sedaj tudi Baragova zveza v Marquetteu. Kdor se zanima za Baragov življenjepis pisatelja Bea, ga lahko dobi pri znanem italijanskem založništvu Marietti. Msgr. Zdryd je mnenja, da bo knjiga stala okoli \$3. Sedaj bodo tudi italijanski verniki spoznali svetniške čednosti Barage in se bodo z zaupanjem zatekali k njemu.

Slovenci bridko pogrešamo Baragov življenjepis. Odlični tak življenjepis dr. Fr. Jakliča je že pred leti pošel. Vsaj maši to vrzel dr. Filip Zaklja knjižnica o Baragi, ki je pred kratkim izšla v tiskarni Katoliških misijonov v Argentini.

ZAUPANJE V BARAGO. — Izredne ljubitelje svetniškega Baraga najdemo — bi rekli — povsod po svetu. Pisarna Baragove zveze v Marquetteu je te dni dobila od župnika v Ironwoodu (ob Gornjem jezeru) na meji med Michiganom in Wisconsinom) zelo obrabljeno članico izkaznico stalnega člana Baragove zveze. Župnik piše, da je ta faran tako navdušen Baragov častilec, da nosi izkaznico stalno s seboj. Seveda je zelo ponosen na. Prosi, da bi mu izdali novo. V Clevelandu v Newburgu

(Union Ave.) živi znani zavedni slovenski narodnjak Anton Meljač. V letih tam okoli 1935 sta se prijateljem odločila, da bosta peš romala iz Clevelanda na Baragov grob v Marquetteu. Ze sta imela vse pripravljeno, ko je huda bolezen posegla v prijateljevo družino in preprečila romanje. Lansko veliko slovensko romanje v Baragove kraje je tudi g. Meljač prvi sprožil. Slovenci v Travniku v Michiganu, ne daleč od Marquettea, so imeli v nedeljo, 22. novembra, prijateljski sestanek. Prijetno so se zabavali. Prvič je bil ob taki priliki z njimi njihov župnik Hassenburg. Iz Marquettea so prišli na sestri k Mr. in Mrs. Jožef Stupan, Marija Mladenec in Irka June Bake. Fr. Godina je govoril in kazal slike krajev v Evropi, kamor se organizira Baragovo romanje skozi Fatimo, Rim, Assisi, Loreto, Padova, Benetke, Trst, Gorico, Sv. Višarje, Bled, Brezje, Ljubljano, Dobrič, Sv. Kri pod Grossglocknerjem, Innsbruck, Milan in skozi Simplon v Švico k Ženevskemu jezeru. To romanje se začne 14. julija 1966.

Rev. Joseph Godina

Zlata poroka slovenskega para v Clevelandu

Cleveland, O. — V soboto, 4. decembra, bosta Mr. in Mrs. Frank Razingar s 17506 Nottingham Rd. praznovala 50-letnico svoje poroke. Poročila sta se v Clevelandu v hrvaški cerkvi sv. Pavla na E. 40 St. Vsa ta leta sta živel v Clevelandu, kjer živi tudi njun sin Rudi.

Mrs. Razingar ima v Evropi sestre Francko, Lojzko, Marjano, Cilko, Marjeto in Elizabeto, ki zlatoporočencema iskreno čestitajo k njunemu slavu in jima želijo vse dobro. Prav tako jima čestita tudi Mrs. John Ubic, sestrična zlatoporočenke, ki nam je izročila čestitke zlatoporočenkinih sester iz Slovenije. Dolgoletnima, zvestima naročnikoma Ameriške Domovine čestitamo in jima želimo, da bi v zdravju in zadovoljstvu dočkala tudi biserno poroko!

AD

K Mariji Vnebovzeti pride sv. Miklavž

Cleveland, O. — Leto je zopet naokrog in naš lepi otroški praznik je pred nami. Večerni oblaki nas opozarjajo, da Miklavž že piškote peče, otroci pa so v pripravi za nekaj lepega.

V nedeljo, 5. decembra, ob treh popoldne, to je po blagoslovu v cerkvi, se bo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti zbrala mladež Slovenske šole. Najprej bo podana igrice "Na

zlati tehtnici", nato pa bo prišel sv. Miklavž v spremstvu angelcev in parkeljcev.

Če želite napraviti otrokom presenečenje, lahko oddaste darila dopoldne od 10. do 11. pod staro cerkvijo ali eno uro pred začetkom prireditve prav tam.

Matere otrok Slovenske šole lepo prosimo za pecivo kot ob vseh prireditvah.

Kot veste, so v Kanadi izdali učbenike za slovenski jezik. Morda koga zanimajo te knjige.

V nedeljo jih bo lahko pogledal in kupil. Na razpolago so tudi pri F. Urankarju v Shawnee Food Market ter pri Cirilu Stepču v Four Points Food Market na E. 152 St.

Dragi starši, pripeljite vaš drobiž v nedeljo popoldne v šolsko dvorano, da bodo vaši otroci okusili tisto srečo, katere se mi tako z veseljem spominjamo!

Vse vabi

Solski odbor

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ

Cleveland, O. — Članstvu našega društva sporočam, da bo v soboto, 4. decembra, ob 3. uri popoldne miklavževanje v Baragovem domu na St. Clair Ave., kamor naj pridejo otroci, člani mladinskega oddelka društva, (ne pa tudi nečlani društva, kot se je to že dogajalo), da dobe običajna darila, katera bo delil Miklavž. Otroci naj pridejo še pred tretjo uro v spremstvu staršev ali pa tudi sami.

Dalje sporočam, da se vrši letna seja društva v soboto, 15. decembra, v Jugoslovanskem delavskem narodnem domu na 4533 W. 130 St. Začetek seje ob 7. uri zvečer. Na tej seji bodo podana poročila uradnikov o napredku društva in volitev odbora za 1966. Po seji prigrizek in pijača. Vabljeni so člani in članice društva, da se udeležijo te seje.

Jože Grdina, tajnik

V spomin pokojnega g. Emanuela Grassellija

Collis, Minn. — Dne 2. novembra, na Verni duš dan, je prenehalo biti izmučeno srce razmeroma malo poznanemu, toda v ožjem krogu prijateljev in znancev zelo uglednemu in priljubljenemu g. Emilu Grasselliju, nekdanjemu gostilničarju, trgovcu z mešanim blagom, posestniku in županu občine Slivnica pri Celju. Pokojnikovi predniki so se približno pred dobrimi sto leti preselili iz Furlanije v okoli Celja ter si s svojo vsem znano pridnostjo, poštenostjo in sposobnostmi ustvarili imetje in ugledni položaj v Slivnici pri Celju ter v vseh okoliških občinah in župnijah. Ves ta del Spodnje Štajerske, južno in jugovzhodno od Celja je poznal Grassellijeve, njihovo neprisljano gostoljubje, njihovo iskreno prijaznost in ustrežljivost v gostilni-restavraciji ter trgovini. Vsa leta v tem in prejšnjem stoletju je ljudstvo v tem kraju ter daleč naokrog občudovalo podjetnost in delavnost Grassellijeve družine in rodbine. Zaradi vsestranskega ugleda je pokojnik postal župan pred drugo svetovno vojno. V tem svojstvu in potem mnogih uspešnih poslovnih zvez ter velikega splošno priznanega ugleda je med vojno tudi pri nemških okupacijskih oblasteh edino on mogel doseči, da Nemci niso ljudi iz teh krajev selili in da se ljudem ni zgodila nobena večja krivica. To je nesporno velika in izključna zaslug blagega g. Grassellija.

"Nehvaležnost je plačilo tega sveta!" V najbridkejši obliki je morala to resnico izkusiti pokojnikova družina, ko jih je nova oblast pred Božičem leta 1945 "osvobodila" vsega premičnega in nepremičnega imetja in pravice. Ostarelo mater, sina z ženo in otroci so postavili miličniki izropane ter revno obločene na avstrijsko-jugoslovansko mejo in jih pgnali v Avstrijo. Poleg vsega, kar so morali Grassellije-

Savinškova je razstavljala v Parizu

Od slovenske slikarice Marijance D. Savinšek, ki je z nami skupaj razstavljala (pod nasl. Contemporary Slovenian Art Abroad) tri svoja platna *Smrt sv. Janeza Krstnika*, *Poezija in Korakajoči deček* lani najprej v New Yorku, mesec pozneje v Torontu (Kanada) in pretekli mesec v Washingtonu, sem prejel zanimivo in razveseljivo sporočilo, da je imela od 1. do 15. oktobra razstavo svojih del v pariški galeriji, ki se je zaključila z lepim uspehom. Med drugim poročata tudi, da je imela lep obisk od strani tujcev, pa tudi lepo število Jugoslovancev, med njimi slikar Veno Pilon, ki ceni njena dela, jo je obiskalo. V knjigo obiskovalcev je bilo vpisano tudi ime dr. Franceta Stelca in njegove hčerke, ki dela na področju umetnostne zgodovine ter ima funkcijo varuhinje grafične zbirke v Moderni galeriji v Ljubljani. Kako je Savinškova zbudila s svojo razstavo pozornost v francoskem kulturnem življenju se vidi iz tega, da je šest krajevnih časopisov objavilo oceno njenih razstavljenih del. Ena izmed najizrazitejših, ki je izšla v časopisu *Jouvenal*, objavljam tu v prevodu g. R. Večerinca za širšo slovensko kulturno javnost, saj dela čast slovenskemu imenu na najboljši način.

Razodetje

V galeriji M. Paleta, Rue de Seine, sem navdušen odkril samoniklo jugoslovansko umetnico iz Pariza, kjer živi in dela že 10 let. Po desetih letih premora se je s to posebno razstavo predstavila kot nadarjena umetnica. S svojimi deli se je soočila s kritiko, ljubitelje umetnosti pa pritegnila, da ji bodo sledili na njeni poti, njenem iskanju in da bodo zajeli vrednost njenega talenta.

Dela, ki so tu razstavljen, so ena izvršena v tehniki olja, druga v guasu. Njena umetnostna govorica se kaže v tolmačenju realnosti in njenih metamorfoz.

vi bridkega okusiti med vojno, sedaj še ta tragedija tavanja v trdi zimi v mrzlo tujino in negotovo bodočnost! Pa se je rajni Mr. Grasselli kaj hitro znašel. Prijel je za vsako delo, ki se mu je ponudilo, da je preživel svojo družino ter oskrbel tudi svojo bolno, onemogočeno mater. Premnogokrat je bil pisec teh vrstic prisiljen občudovati tisto moč, no, živo vero v Boga, v božjo pravičnost in božjo pomoč, njegovo zaupanje v božjo Previdnost ter nekretni pogum, s katerim je pokojnik premagoval premnoge in velike težave, tako v Avstriji, kakor pozneje v Ameriki, v Bostonu in v Clevelandu! V taki obilni meri trpljenja, ki je zadelo njega in družino, se je pokojnik živo zavedal, da je le v trdni, živi, praktični veri, v prepričanju in ravnanju, ki temelji na doslednosti, izvirajoči iz versko-moralnih načel trajne vrednosti in v praktičnem izpolnjevanju Kristusovega nauka ter nauka Njegove Cerkve, rešitev za posameznike, za družine-rodbine, za večja in manjša občestva v sklopu državnih skupnosti, za slovensko narodno skupnost ter za vse človeštvo, cel svet! Mož je jasno videl v naprej, v bodočnost, kam svet drvi s svojo breznačelnostjo, oportunizmom (koristoljubjem) ter moralnim propadanjem zaradi malomarnosti in izvrševanju versko-moralnih načel. V tem nam je rajni vsem dal krasen zgled.

Osebnostna pa želi pisec teh vrstic, da se vseh bledih študentov iz štajerskega "Pragozda", ki so se pred 25-45 leti o počitnicah tam mimo podili iz Maribora, Celja in Ljubljane na potu domov uživali gostoljubje Grassellijevih na Gorici, Glinici, Slivnici!

Rev. Nace Beran-B.

Ona, ki je v pogledu izvirne ustvarjalnosti — duhovne svoj-skosti, ki je danes tako redka, nas je nagnila, da smo ji sledili v tem vretju. Njena umetnost je močna, mogočna ter veličastna. Njeno platno, kakor Adam in Eva, prepričljivo kaže notranjo napetost in poezijo.

Karakteristika njenih barv je dramatična, a v osvetlitvah se zrcali osamljenost in usodnost. Zdi se, da slika tako človeško, mojstrsko prepričljivo, na svoj način, kot delo kake Suzane Valadon.

V pričujoči razstavi je kakih šest platen, ki gledalca prepričajo s svojo posredujočo lepoto. Platno, kakor *Magija*, ima ritmični napev s prodornim učinkom: olje *Trije Kralji* je že spet drug predmet hrabrosti, ki se kaže v odmirajoči ironiji in polnosti plastične obdelave. Figure, ki predstavljajo *Lutke*, se dozdevajo, da so v svoji preproščini nezmogljive uživati zemsko srečo.

M. Savinšek se dosledno nikdar ne spušta v kako sentimentalno zamaknjenost ali pojema-jočo plehkost. Njene slike se nanašajo takorekoč na dinamičen ekspresionizem s sprostitvijo gibanja, ki je resno in srmežljivo: dobiva lirično polnost ter simbolično pomembnost. Dva portreta in dalmatinski pejsaž, dokaj starodavna, ki sta tukaj, da dokazujeta, če bi bila potrebna, da se umetnica posveti še posebej človeškemu obrazu. V tem je dokaz, da se umetnica zanima zanj, ki mu daje resnost usode, utrip krvi ter moralni karakter in prav tako, da hrani domotožje svoje rodne zemlje. V njenih guasih, s katerimi predstavlja *Notre Dame de Paris*, *Rdeči hotel*, *Apokalipso*, *Jesen*, *Smrt sv. Janeza Krstnika*, *Tihozitje s češpljami*, *Vodno smučanje*, *Cvetje*, kažejo isto moč, isti okus silnih akordov, ista ustvarjalna sila, ista barvna lestvica, kakor v večini njenih platen. Ta njena zbirka del kaže umetnico, ki se uvršča med najbolj važne svoje generacije.

Potem zaključijo takole: M. Savinšek je ime, ki se ga velja zapomniti. Več njenih del je vrednih muzeja. Poidite do 15. oktobra občudovati njen talent, njena ponižna dela in njeno skrivnostno veličino!

France Gorše

KRALJ GORA

EDMUND ABOUT

To pa ne radi tega, ker tolovaji morda prizanašajo svojim rojakom in hranijo svojo strogost za tužce; toda Grk, ki so ga njegovi bratje izropali, si misli z neko gotovo ravnodušnostjo, da denar ne bo zapustil družine. Ljudstvo gleda, kako ga izropavajo tolovaji, kot gleda preprosta žena, kako jo tepe njen mož in ga pri tem občuduje, kako dobro udari. Domači moralisti se pritožujejo čez vse pregreške, ki se godijo po deželi pravtako, kot obžaluje oče lahkomišelna dejanja svojega sina. Na glas se jezi, a na tihem ljubi; zelo jezen bi bil, če bi bil njegov sin podoben sosedomu, o katerem svet ničesar ne govori.

To je bilo tako resnično dejstvo, da so bili v dobi mojega prihoda v Atene atenski junaki in kavarnah, v apotekah, kjer se zbira meščanstvo ali pri brivistočasno šiba Atike. V salonihih, kjer se shajajo revnejši sloji, na blatnih cestah bazarov, ob prašnem cestnem oglu Lepe Grčije, v glediščih, pri nedeljski godbi in na cesti v Patisijo, povsod se je govorilo samo o velikem Hadži Stavrosu, se je prisegalo le pri Hadži Stavrosu; Hadži Stavros, nezmagljivi, Hadži Stavros, strah orožništva, Hadži Stavros, kralj gora! Lahko bi napravil (Bog mi odpusti) cele litanije o Hadži Stavrosu.

Neke nedelje, ko je John Harris obdedoval z nami, bilo je ravno kratek čas po njegovem dogodku, sem napeljal dobrega Kristodila na pogovor o Hadži Stavrosu. Naš gospodar ga je v prejšnjih časih med vojsko za neodvisnost večkrat obiskoval, v času, ko je bilo tolovajstvo manj znano kot dandanes. Izpraznil je svoj kozarec santoninskega vina, pogladil svoje sive brke in pričel dolgo pripoved, katero je prekinil sempatja kak vzdihljaj. Pravil nam je o Hadži Stavrosu, da je bil sin popa ali duhovna z otoka Tino. Rodil se je, Bog ve, katerega leta: Grki iz onih dobrih časov niso vedeli, koliko so stari, kajti zapiski civilne uprave so iznajdba "dobe propadanja". Njegov oče, ki ga je odločil za cerkev, ga je naučil brati. Ko je bil star čerku dvajset let, je potoval v Jeruzalem in je dodal svojemu imenu priimek hadži, kar pomeni romar. Ko se je Hadži Stavros vračal domov, so ga ujeli morskimi razbojniki. Zmagovalec je odkril v njem dušne zmožnosti in ga napravil iz ujetnika za mornarja. Tako se je začel bojevati proti turškim ladjam in kmalu tudi proti vsem onim, ki niso imele topov na krovu. Po preteku nekaj službenih let pa se je naveličal delati za druge in je sklenil, da se utrdi na svoj račun. Imel ni niti ladje, niti denarja, da bi si jo kupil, zato je bil prisiljen izvrševati roparstvo na suhi zemlji. Upor Grkov proti Turčiji mu je dobrodošel, da je laže v kalnem ribaril. Nikoli ni natančno vedel, ali je tolovaj ali zarotnik, ali je poveljeval tatovom ali palikarom. Njegovo sovražstvo do Turkov ga ni tako slepilo, da bi bil šel mimo grške vasi, ne da bi je videl in uplenil. Vsak denar mu je bil dober, če ga je dobil od prijateljev ali sovražnikov, od priproste tatvine ali slavnega ropa. Tako umna nepristranost je hitro pomnožila njegovo premoženje. Pastirji so hiteli pod njegov prapor, ko so zvedeli, da se pri njem lahko veliko zasluži; njegovo ime mu je pridobilo celo armado. Varstvena moč vstaje je vedela za njegova junaška dela, ne pa za njegove prihranke; v istem času so gledali vse v lepi luči. Lord Byron mu je posvetil celo odo, pariški pesniki in govorniki so ga primerjali Epaminondi in celo uboge-

mu Aristidu. Za njega so vezli zastave v predmestju Saint-Germain; pošiljali so mu denarnih pripomočkov. Dobival je denar iz Francije, dobival ga tudi iz Anglije in Rusije; niti ne bom prisegel, da ga ni dobil tudi iz Turčije; bil je resničen palikar. Ko je bila vojska končana, je bil z drugimi poveljniki oblegan na Akropoli v Atenah. Stanoval je v Propileji med Margaritisom in Lygandatom in vsak je hranil svoje zaklade v postelji pod blazino. Neke lepe noči se je udril strop tako naravnost, da je ubil vse, izvzemši Hadži Stavrosa, ki je zunaj kadir svojo vodno pipo. Pobral je dedščino svojih tovarišev in vsi so menili, da si jo je pošteno pridobil. Toda neka nesreča, katere ni predvidel, je ustavila naenkrat tek njegovih uspehov; sklenili so mir. Hadži Stavros, ki je šel na deželo, je bil priča nenavadnemu dogodku. Oblasti, ki so izvajale Grčiji prostost, so skušale ustanoviti kraljestvo. — Slabozveneče besede so pričele šumeti okoli starega možakarja; govorilo se je o vladi, o vojski, o javnem redu. Zelo se je smejal, ko so mu naznanili, da so njegova posestva podvržena davku; toda, ko se je davčni uradnik predstavil pri njem, da pobere letni davek, je postal resen. Pobiralca je vrغل skozi vrata, ko ga je preje še olajšal za ves denar, ki ga je imel pri sebi. Sodnija mu je napovedala vojno; on si je poiskal pot v goro. Do gotove točke je razumel, da ima človek svojo streho, vendar pa pod pogojem, da spi izven nje.

Njegovi stari bojni tovariši so bili razpršeni po celem kraljestvu. Država jim je dala zemlje; obdelovali so jo z godrnjanjem in so jedli kruh dela. Ko so zvedeli, da se je njih poveljnik razprl s postavlo, so prodali svoja polja in so ga šli iskat. On pa se je zadovoljil s tem, da je vzel v zakup njih premoženje; ima namreč upraviteljske lastnosti.

Mir in počitek sta ga napravila bolnega. Gorski zrak ga je tako pomladil, da je leta 1840. mislil na ženitev. Gotovo je takrat prekoračil že petdeseto leto, toda ljudje te vrste nimajo ničesar skupnega s starostjo; celo smrt si jih preje dvakrat ogleda, preden jih vzame. Poročil je bogato dedinjo iz ene najboljših družin v Lakoniji in na ta način postal sorodnik največjih osebnosti kraljestva. Njegova žena mu je povsod sledila, mu rodila hčerko, dobila mrzlico in umrla. On je vzgajal svojega otroka sam skoro z matersko skrbjo. Ko si je posadil svojo malo na kolena, so mu rekli roparji, njegovi tovariši: "Samo mleka ti še manjka!"

Očetovska ljubezen je dala nov polet njegovemu duhu. Da nagradi svoji hčerki kraljevsko doto, je začel proučevati denarno vprašanje, o katerem je imel zelo priproste pojme. Mesto, da bi odslej spravljal svoje zlatnike v kovččkih, jih je naložil; sledil je poteku javnih zakladov v Grčiji in v inozemstvu. Trdil se celo, da je, začuden vsled društvenih uspehov, hotel spremeniti roparstvo v akcijsko družbo. Potoval je večkrat v Evropo pod vodstvom nekega Grka iz Marzilje, ki mu je služil za tolmača. Tekom svojega bivanja v Angliji je prisostvoval volitvam, ne vem več v katerem predmestju Yorkshira; to mu je navdahnilo globoka razmišljanja o ustavni vladi in njenih koristih. Prišel je nazaj odločen, da izkoristi ustavo svoje domovine in tako poveča svoje dohodke. Požgal je precejšnje število vasi v službi opozicije; razdejal je druge v interesu konservativne stranke.

General Soglo postavil novo vlado v Dahomeyju

COTONOU, Dahomey. — Tamala francoska kolonija je postala 1. 1960 neodvisna od francoskega generala De Gaulle, zato pa je kmalu prišla v odvisnost od domačega generala Soglo, ki se je prisemolil na mesto poveljnika dahomejske armade. Kot vojaški poveljnik je v oktobru 1963 pregnal predsednika Huberta Maga. Potem so bile razpisane volitve, ki je na njih zmagal njegov kandidat Apithy, izbran pozneje za predsednika, z njim vred pa tudi njegov zaupnik Ahomadegbe, ki je postal ministrski predsednik. Režim Apity-Ahomadegbe ni trajal dolgo. Oba politika sta se začela prepirati med seboj, kar pa generalu Soglo ni bilo všeč. Zadnje tedne sta si skočila v laze radi predsednika najvišjega sodišča. Apithy je postavil na to mesto svojega človeka, Ahomadegbe se je temu uprl in sklical veliko zborovanje, ki je Apithyja kar enostavno odstavilo.

To se je zdelo generalu Soglu preveč. Kot 1. 1963 je tudi sedaj pregnal predsednika republike in ministrskega predsednika, za vodnika začasne vlade pa je postavil predsednika parlamenta Contagoua. Razpisal bo volitve, kjer bo izbran njegov zaupnik za novega predsednika republike.

Politična javnost v Dahomeyju je s tako demokracijo kar zadovoljna. Proti generalovi politiki ni nihče protestiral.

Pravoslavni škof Nikodem hvali vatikanski koncil

MOSKVA, ZSSR. — Pravoslavni škof Nikodem ima odlično mesto v moskovski patrijarhiji. Je načelnik odseka za zunanje zadeve, torej tudi za stike z drugimi Cerkvami. Kot tak je dal daljšo izjavo o pomenu vatikanskega koncila. Škof Nikodem podrobno zasleduje delo koncila, so mu na primer dobro znani do sedaj izglasovani dekreti — 9 po številu — in je z njihovo vsebino zadovoljen. Najbolj ga pa seveda zanimajo sklepi o verski svobodi in o "Cerkvi v modernem svetu". Zelo pa je pohvalil nove predpise za liturgijo.

Nikodem je rekel, da bo ruska pravoslavna Cerkev takoj začela

la študirati koncilске sklepe, kakor hitro bo koncil končan. Tak sklep je napravila že pravoslavna konferenca na otoku Rhodes 1. 1963.

Rodezijski katoliški škofje proti Smithovi politiki

SALISBURY, Rodez. — Rodezijski katoliški nadškof Markall in še 4 drugi škofje so dali razdeliti med svoje vernike poseben pastirski list, ki v njem ostro obsojajo politiko sedanjega ministrskega predsednika Smitha in zagovarjajo pravice črnih domačinov. Praviijo, da nima nihče pravice, da bi odrekel črncem popolno ravnopravnost. Vseh katoličanov je v Rodeziji le nekaj odstotkov med belo raso, pa vendar je pastirsko pismo sprožilo živahne debate med protestanti. Tam so namreč stališča zelo deljena. Dočim je anglikanski nadškof zagovornik ravnopravnosti brez ozira na polt, se protestantovski pastirji z njim ne strinjajo; precej med njimi jih je na strani Smithove vlade. To je prvi protest, ki prihaja v Rodeziji iz cerkvenih vrst proti Smithovi politiki.

Ni bila samo influenza

BONN, Nem. — Zahodnonemški kancler dr. L. Erhard bi moral priti jutri na obisk in razgovore v Združene države. Obisk je bil preložen za dva tedna na njegovo lastno prošnjo, ko je kancler dobil "hudo influenco".

Politični opazovalci zatrjujejo, da vzrok odložitve poti v Ameriko ni samo Erhardova influenza, ampak v morda še večji meri nemir med nemškim delavstvom, ki hoče višje plače in namigujejo na štrajk. Delavci v kovinski industriji, v katero je vključena tudi avtomobilska, zahtevajo 9% povišanja plač. Za višje plače pa se žene tudi milijoni uslužbencev državnih železnic in pošte. Erhard upa, da bo našel rešitev za te težave še pred svojo potjo v Ameriko.

V duhu mrzle vojne

WASHINGTON, D.C. — Sovjetsko sodišče v Murmansku je pretekli teden obsodilo 27 let starega ameriškega državljana N. Motta, ki je slučajno zašel na sovjetsko stran meje, ko je bil na počitnicah v mejnem področju Norveške, na 18 mesecev de-

la v prisilnem taborišču kljub posredovanju ZDA in svarilu, da bo taka obsodba "škodovala razvoju nadaljnjih stikov med ameriškim in ruskim ljudstvom".

Ko je Washington Post začela objavljati takozvane papirje na smrt obsojenega in usmrčenega polk. Penkovskega, ki naj bi imel dostop in zveze z vrhovi Sovjetske zveze, pa je delal pri tem za ameriško obveščevalno službo (CIA), so sovjetske oblasti, ki trdijo, da so ti papirji ponarejeni, izgnale sodelavca tega lista S. Rosenfelda iz Sovjetske zveze. Pri tem je Moskva priznala, da nima nič osebnosti proti Rosenfeldu. Njegov izgon je le odgovor na objavo zapiskov, ki je Moskvi skrajno neljuba.

Ameriško poveljstvo za človeško postopanje z ujetniki

SAIGON, J. Viet. — Vrhovno poveljstvo ameriških oboroženih sil v Vietnamu je v posebnem ukazu naročilo vsemu vojaštvu, da mora postopati človeško in v soglasju s predpisi ženevske konvencije z vsemi ujetimi sovražnimi borei.

Trdijo, da je bil ukaz izdan že pred enim mesecem. Od tedaj se je Mednarodni rdeči križ ponovno pritožil, da se ameriške oborožene sile ne držijo predpisov ženevske konvencije iz 1. 1949. To konvencijo krši dosedanj postopek ameriških sil v tem, da te prepuščajo vojne ujetnike vladnim južnovietnamskim oddelkom, ne da bi imeli od teh zagotovilo, da bodo ti z njimi postopali v smislu omenjene konvencije.

Pašnina glavni dohodek

DENVER, Colo. — Država Kolorado ima 11 narodnih gozdov in enega državnega. Pristopajna za pašo živine v njih — pašnina — je glavni dohodek uprave teh gozdov.

Zenske dobijo delo

Cook Wanted Experienced cook wanted for restaurant. Call LO 1-7195. (231)

Delo za žensko Iščemo žensko, 30 do 40 let stara, za čiščenje 1 ali 2 dni v tednu. Mora govoriti angleško. Nič otrok. Kličite po 5. uri FA 1-0313. (231)

Slabi zadetki ruskih protiletalskih raket

WASHINGTON, D.C. — V vojaških krogih trdijo, da je bilo izstreljenih z raketnih oporišč v Severnem Vietnamu proti ameriškim letalom preko 80 raket vrste SAM, da pa jih je zadelo cilje le 8. Skupno je sedaj ugotovljenih na področju Severnega Vietnama 49 oporišč te vrste raket.

Sorazmerno majhna uspešnost teh raket je vznemirila ruske satelitske države v Evropi. Moskva jih je skušala pomiriti s trditvijo, da neuspešnosti niso krive rakete, ampak nesposobnost severnovietnamskih moštev, ki z njimi upravljajo.

MALI OGLASI

V najem Oddam stanovanje spodaj na 907 E. 70 St. 5 lepe čiste, velike sobe, kopalnica, plinski furnez, klet, odrasli mirni družini. Najemnina zmrna. Anton Ogrinc, 6414 St. EN 1-3716. —(231)

E. 71 St. 1081, stanovanje v najem, 5 sob, 2 spalnice. Kličite VI 3-6033. (x)

Opremljene sobe v najem Štiri sobe za 2 samca; furnez in vse udobnosti, lastna kopalnica. Na 1142 E. 66 St. V soboto od 2. do 4. ure bom tam. Kličite 731-1396. (232)

V najem Oddamo 4 neopremljene sobe in kopalnico odraslim. \$35.00. Vprašajte na 1334 E. 55 St. (234)

V najem 4 sobe zgoraj z gorkoto in kopalnico \$60.00; tudi 4-sobno stanovanje v kleti z gorkoto in kopalnico na 1122 Ansel Rd. \$45. Kličite KE 1-1291. —(232)

V najem Oddamo 5-sobno čisto stanovanje, spodaj, na 6906 Bayliss Ave. Kličite HE 1-5804. (232)

Naprodaj hiša pet sob na 1034 E. 70 St. da se uredi zapuščina. Za hitro prodajo \$6500 ali dajte ponudbo. Kličite 431-6031 Mrs. Bednarz ali HE 1-1773 Mr. Zorman. (232)

MALI OGLASI

V najem Oddam 4 lepe, čiste, veliko sobe, zgoraj na 907 E. 70 St. Kopalnica, plinski furnez, klet, odrasli mirni družini. Najemnina zmrna. Anton Ogrinc, 6414 St. Clair Ave. EN 1-3716. —(231)

Gostilna naprodaj D-5 licenca; na St. Clair Ave. Kličite 361-9686. (233)

V najem Oddamo 6 sob zgoraj, na 1248 E. 79 St. Nič otrok. \$65. Vse na novo dekorirano. —(231)

Lastnik prodaja 25635 Chardon Rd. zidan in lesen bungalow, 3 spalnice, 2 kopalnici, predeljena klet, vključena 1½ garaža krasno vsajeno, 75 x 200 čev. lot. \$22,500. Kličite 261-0550. (233)

Avto naprodaj Ford 1965 Galaxie, convertible, full power, A-1 stanju. Kličite 531-5568. (233)

V najem Oddamo 4 sobe s kopalnico na E. 61 St., med Bonna in Glass Ave. Kličite UT 1-9947. (231)

Hiša naprodaj Enodružinska 6-sobna hiša, aluminijaste strani, nova streha, obita kuhinja in kopalnica, preproge, hiša v izvrstnem stanju. Blizu 3 šol, cerkve in trgovin. V Collinwoodu na 1110 E. 146 St. Kličite lastnika 261-3082 za sestanek. Dajte ponudbo, se lahko takoj vselite. (234)

Pohištvo naprodaj Za 3 sobe, tudi plinske peč in hladilnik v dobrem stanju. Tudi 5 sob se odda. Kličite KE 1-5215 ali KE 1-4230. (232)

Stanovanje oddajo Trisobno, prenovljeno stanovanje s kopalnico, na željo tudi s hladilnikom in štedilnikom, oddajo mirnemu paru. Vprašajte na 1036 E. 68 St. —(233)

V najem Oddamo 4 sobe, zgoraj, garažo, blizu Holmes Ave., in cerkve Marije Vnebovzete. Kličite KE 1-4248. (235)

Trgovine odprte:

Downtown 9:30 - 9:30 zvečer

Podružnice 9:30 - 10 zvečer

MAY'S ALL 6 STORES BASEMENTS

Polepšajte svoj dom za praznike!

Krasne luksuzne, težke Fiberglas zavese, ki izgledajo kot volnene

Velikost 48x84" Preje 10.99 zdaj samo

7.99

48x63"	6.99	72x63"	11.99
72x84"	13.99	96x84"	16.99
96x63"	14.99	144x84"	26.99

Težke, Fiberglas zavese popolnoma z agrnejo okno in istočasno dajo lep izgled. Luksuzni izdelek ima zgoraj 4" pralno Buckram obrobo, 4" rob spodaj in dvojno prešite robove ob straneh. Gube so tri zložne. Stanovnitna barva, pralne in ne potrebujejo lika nja. Barva — bela in zlata.

Prožna zlozljiva vrata

Običajno 3.99 sedaj **2** za **\$5.00**

ali 2.69 posamezne

Velikost 32x80", kompletne z oporo, pripravljene za montažo. Barve — beige, siva.

Venecijanske rolete

Običajno 2.99 do 3.99 sedaj samo **\$2.49**

Prvo vrstna kvaliteta, jeklene zaslonke pritrjene na nylon pasove. Kompletno in pripravljene za montažo. Velikost 18" do 36" širine, naročite lahko tudi do 1/2" natančno.

Popolnoma dolge pikčaste zavese

Primerjajte preje 3.49 do 3.99 sedaj samo **\$2.69**

Dacron polyester do tal segajoče zavese z robom 5". Vzorec z belimi snežinkami na beli podlagi. 63 ali 81" dolge.

KLETNÍ ODDELEK ZA ZAVESE DOWNTOWN, HEIGHTS, PARMATOWN, GREAT NORTERN

ENRICA V. HANDEL - MAZZETTI:

Jese in Marija

II.

Ko so priče prihajale, je sedel Jese z nagnjeno glavo in se igral s svojim mečem; neka žalost je obšla njegovo srce, ki je bila vedno hujša, čim več ljudi je previdno prihajalo v dvorano, počasi, ne da bi govorili; tako veliko jih je, toliko, dvorana postaja kar vroča — in vsi proti njemu. — Demon, usoda jih pošilja nadenj; stisnili ga bodo, udušili, ah, zraka! "Eberhart, Felbermayer, — Janez Fux, — Danijel Fux, — Jurij Silbernagel, — Walzl, Wachter," jih je klical baron po imenu. Kratko so zamrmrahi svoj: tu! Nato pa so stopali drug za drugim pred križ, da bi prisegli, in držali očitno čudežni listek Anima mea v rokah, prisegli in izpovedali po resnici.

Najprej Felbermayer, trgovec. Kaj torej ve o gospodu Velderndorffu in njegovem počenjanju. Naj se le nič ne boji, naj vse pove in brez strahu razodene.

"... Prišel je k nam in prvo prigovarjal mojemu sinu; tu so bukvice, ki mu jih je tisto prvo pot dal. Sam ne znam brati, sicer bi jih bil sežgal. Moj sin se je navadil od njega kleti. Tudi grdihi pesmi, kot je: Dokler še biva Bog kot Bog, in drugih več. Nazadnje je še meni premočil glavo, da nisem bil trikrat pri pridigi in maši. Pa sem z božjo pomočjo kmalu sprevidel to zlo. — O, Bog naj nas varuje takih gospodov."

"Velderndorff!" je zaklical Windhag. "Je li to res?"

"Je," je vstal Jese. Zbral se

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE

MACHINISTS

(QUALIFIED)

\$3.60 PER HOUR

PLUS NIGHT PREMIUM

No age limit. Unusual opportunity. Free medical, surgical and life insurance. Paid pension plan and lunch period. Paid holidays and vacation. Steady employment. No job shop.

Contact Mr. Alexander
Bellwood, Illinois
LI 7-7700

(231)

SHEAR OPERATORS— PUNCH PRESS

Part time. Hours 5 to 9 P.M.

Experienced. Top wages, plus bonus. Apply in Person.

CHICAGO BLOWER CORP

9867 Pacific

Franklin Park, Ill.

(233)

FEMALE HELP

KEYPUNCH OPERATORS

Experienced operators for full time, part time, and Saturdays. Top Starting Salary. Regular increases. Pleasant working conditions, Liberal Company benefits.

J. C. Penney Co.

MONDAY THRU FRIDAY

9 A.M. to 5 P.M.

9933 Lawler, Skokie, Illinois

679-2000

Across from Old Orchard shopping center on the new Westmoreland just off Edens Expressway.

(231)

hovnika in mahoma je ves stari in neukrotljivi objestnej.

"Ali veste za trdno, da jih ni bilo 30.000? Kdaj pa se je vršilo zadnje štetje v peklju?"

Opat ga je z jezo ostro pogledal in dejal župniku po latinško:

"Brat v Kristu, ne dajaj se temu človeku v posmeh! Potrudi se, da boš dostojneje govoril; venomer hudiča vlačiti po ustih je za duhovnega prav tako nedostojno kakor žvižganje za dekle."

"Prosim za odpustanje," je dejal nekoliko poparjeno župnik. "Sem pač iz Zalesja in tam pravijo ljudje vedno le hudič in ne hudobni duh. — Onile se smeje," je pokazal z okornim prstom na Jeseja, deloma nejevoljno, deloma veselo; dobro mu de, da si vsaj eden udu smelajati se v tej slovesni dvorani, ki je bolj neprijazna kakor Danijelova levja jama.

Silijo ga, naj izpove. In tako se obotavlja, se mogočno usekne — pobalin se venomer smeje — in začne: "Take mi je uganjal, gospodje, da je bilo res že kar preveč. Vsako nedeljo poleti je prijahal na svoji kobili, Luni..."

"Stelli!"

"No, pa naj bo, prosim za oproščenje, da sem zamenjal

milostni ime. In nato mi je ljudi odvrčal od cerkve tako kakor Davidu njegov čedni Absalom, ki mu je ta malič precej podoben."

"Kje pa ste videli, gospod župnik, Absaloma?" ga je vlekel Jese.

"V Melku na neki podobi sem ga kaj dobro videl. Le-tam ima na svetu tako plavo grivo kakor gospod Radoved, in na tej grivi visi. Pechlarnci so pa tudi res kar drli za tem novim Absalomom kakor za njegovim vzorom v Jeruzalemu. Seveda, saj smo lepi in elegantni pa znamo govoriti kakor bukve, po visokomnemško. — Oče, dragi božji človek doktor Marthinus in njegova

va Katra, zgodnja danica iz Wittemberka..."

Jese se je kar zvijal od smeja; rektor je tiščal svojo mogočno, sinjo ruto pred usta. — Opat je opomnil Wolfa po latinško, naj vendar govori o zadevi. "Tu stoji zapisano, da je psoval vas, beneficiata in Glebhoffmanna in da je hudobno motil sveta opravila."

Wolf je rekel: "Glede Glebhoffmanna ne vem nič; gospoda beneficiata, ki je res majhen, suh in štorkljast, je imenoval zaprtek. — Mene pa je psoval, da sem hujskaški far, nergač in regljač, tudi cerkvenega volka me je imenoval, kar sicer ni tako neres, ker sem res star, se

• OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /

• PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI / OSEBNE NOVICE

• DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE PRAVOČASNO SPREMEMBO NASLOVA

• PORAVNAJTE PRAVOČASNO NAROČNINO

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobi še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

K U P O N

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

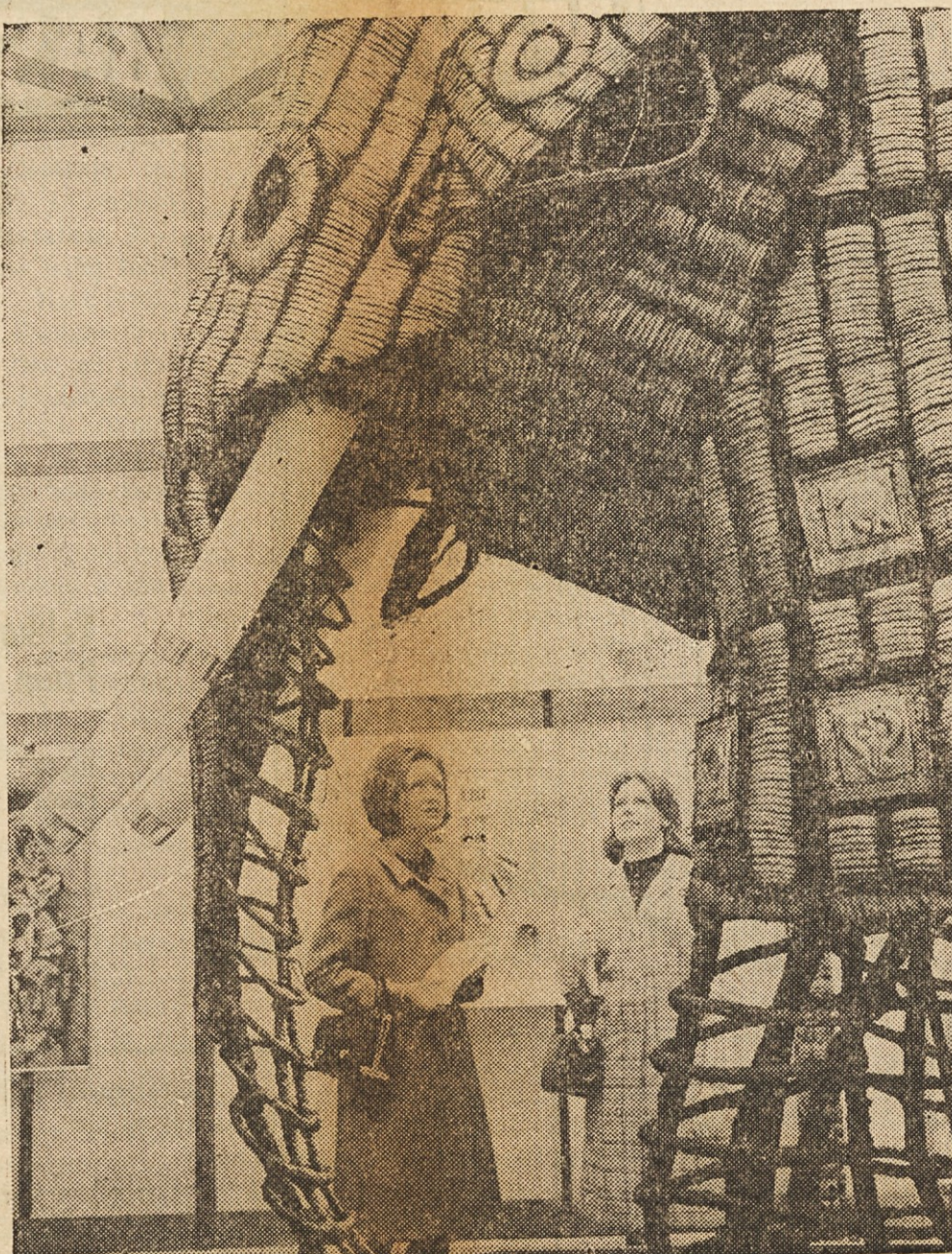
mesto in država

Za to darilo pošiljam znesek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

SLONOV OKLEP — Slika kaže bojno opravo indijskega slona. Razstavljena je v Kraljevski umetniški akademiji v Londonu. Zaplenil naj bi jo bil Clive, ko je v 18. stoletju osvajal Indijo za Angleže.

nil ob vsakem robatem njegovem izrazu.

Ta prostaški duhovni! Ti in tvoje vrste ste prekletstvo v Avstriji. — Reforme, reforme bo treba pri glavi in udih, kakor hitro bodo krivoverci zunaj. Treba je!...

Carst Memorials

Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnino. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-8187

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

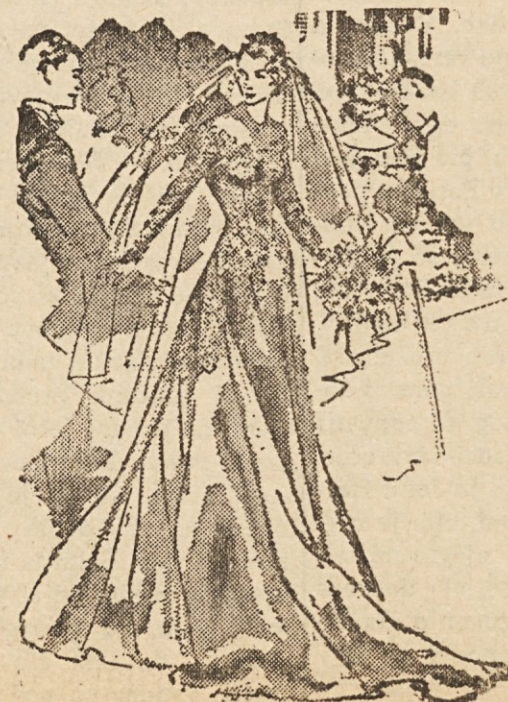
COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši,
najveselejši in najlepši dan
Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš
povabila k temu velikemu dogodku svoje
sorodnike, prijatelje in drage znanca, so
največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo
ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna
naznanila iz pravkar dospelih najnovejših
katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik,
papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba
uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

GLEDA ZA PLENOM — Muca se je ustavila ob robu okrasnega bazena, v katerem plavajo med listi lokvanja zlate ribice. Slika je bila posneta v Zuerichu v Švici.